

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznaluču v Clevelandu, za celo leto..... \$5.50
za 6 mesecev..... \$3.00; za 3 mesece..... \$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto..... \$6.00
za 6 mesecev..... \$3.25; za 3 mesece..... \$1.50
Za Združeno državo za celo leto..... \$4.50
za 6 mesecev..... \$2.50; za 3 mesece..... \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemsko države: za celo leto..... \$9.00 za 6 mesecev..... \$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleve-
land, Ohio under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MOONEY JE SVOBODEN

Clevelandski "Press" je priobčil v soboto pod gornjim zaglavjem lep uredniški članek, iz katerega posnemo sledete:

"Tom Mooney je oproščen, s čemer preide ameriški "Dreyfusov slučaj" v arhive zgodovine."

S pomilovanjem Mooneya je storil novi in liberalni governer države Kalifornije več kakor samo to, da je na nedolžnem človeku popravil 22 let staro krivico. On je storil s to pomilostivijo več, kakor da je samo obsodil tolpo krivih prič, ki so leta 1916 spravile Mooneyja v ječo; s tem je storil več, kakor da je samo osramotil štiri predhodnike, governerje države Kalifornije, ki niso imeli poguma, da bi storili pravično, toda nepopularno stvar; on je storil celo več, kakor da je rehabilitiral ali vzpostavljal čast svoje države. On je s tem storil največjo uslugo stvari demokracije, ki vprav zdaj bije težak boj, da se preživi v tem kaotičnem svetu.

Mooney je bil in je še — politični upornik. V Rusiji, Nemčiji ali Italiji bi bil tak "sovražnik države" ustreljen ali obglavljen. Res je, da je tudi Mooney izbegnil usodi, da ni bil obešen, samo zaradi tega, ker je predsednik Wilson posegel vmes, toda glavno je, da je izbegnil vesalim in da je danes svoboden mož — tako svoboden, da sme — pod zaščito ustave države Kalifornije — nadaljevati s svojo politično agitacijo.

Mooneyjeva zgodba je zgodba, o kateri bi bilo bolje, če ne bi bila nikoli napisana. Je to zgodba, ki jo preveva človeški strah, sovraštvo, šibkost in hudobija. To je zgodba, ki je naredila iz Mooneya pred njegovim časom osivelega moža. In brez dvoma je Mooneyjeva zdeva naredila iz marsikaterega Amerikanca radikalca in cinika.

Ta zgodba še danes ni zadovoljivo zaključena, kajti Mooneyjev tovariš Warren Billings, ki je bil obojen na podlagi istega krivega pričevanja, je ostal še v zaporu kot žrtev tehnikalij, ki jih morata rešiti tako vrhovno sodišče države Kalifornije kot tudi governer.

Vendar pa naj ta zgodba služi ameriškemu narodu in vsemu demokratičnemu svetu, kolikor ga je še ostalo, kot dober nauk. Demokracije so morda počasne, ko je treba deliti pravico, počasne, kakor so božji mlini, o katerih je rečeno, da tudi počasi meljejo. Demokracije delajo pogreške in napake. Toda človeštvo — pa naj bodo uporniki ali ne, Mooneyji ali mi in vi — je pod demokracijami mnogo na boljšem kakor pod drugimi vladnimi režimi.

Governer Olson in drugi Amerikanci, ki so se borili za Mooneyjevo osvobojenje, so vrnili človeštvu njegovo samospoštovanje in njegovo pravicoljubnost.

ČEŠKOSLOVAŠKA JE "OKUŽILA" MADŽARSKO

S pripojenjem delov slovaškega ozemlja Madžarski, je zavel iz teh krajev, ki so naseljeni z "odrešenimi" madžarskimi brati, nevaren revolucionaren duh. Madžari v teh pokrajinal so živeli v politični svobodi in uživali velike socialne pravice. V Madžarski vsega tega ni. Najbolj razočarani pa so "odrešeni" madžarski kmetje, ker Madžarska ne pozna agrarne reforme. Iz "odrešenih" krajev je pričela akcija za izvedbo agrarne reforme, ki je našla velik odmev po vsej državi. Vlada je hočeš nočes morala pričeti razmišljati o tem problemu. Toda ja bolko je prekislo za madžarske grofe in barone. Po dolgem premišljevanju so sedaj sklenili, da bodo izvedli agrarno reformo — toda zaenkrat samo na židovskih veleposestvih. S tem pa seveda ne bo mnogo pomagano. Menda se madžarski grofi že močno kesajo, da so se toličko pulili za Madžare na Slovaškem, "odrešenim" Madžarom je pa tudi žal, da so se ločili od republike, ki je bila vzgled politične svobode, socialne pravičnosti in narodne enakopravnosti.

RAZLASTITEV CERKVENEGA PREMOŽENJA V NEMČIJI

Znano narodno-socialistično glasilo "Der Angriff" prinaša obširen članek o ogromnem nemškem premoženju, ki ga imajo v Nemčiji cerkve. List pravi, da

Znanost razлага prošlost in kaže pot naprej

V zadnjem tednu prošlega leta je v Richmondu v državi Virginiji vršilo letno zborovanje Ameriške zveze za napredok na letu. Debelitev zemlje povzročila je ča padanje meteorjev in zveznih drugih mišic, in po 58 tednih je sposoben stati na nobah brez opore.

Najbolj obširno se je bavil letoski znanstveni kongres vprašanjem duševnega zdravja in o raznih odkritjih in doganjajih, do katerih so prišli v minulem letu. V naslednjem hočemo na kratko poročati o raznih zanimivosti pravkar minulega zborovanja ameriških znanstvenikov.

Ssimpozij o duševnih boleznih

To "obstreljevanje" zemlje od strani meteorjev je tako stalno, da se v jasni noči s katerekoli točko na zemlji vidi do petnajst takih utrinitv na uro.

Ako je zemlja dve milijardi let stara, se je njena teža od zadetka povečala za 40,000,000,000,000 ton, (40 kvadrilijonov), ampak navzlid ogromnosti teže, ki naraste enačil le deset četrtih debeli plasti zemeljske površine.

Zemlja sestoji iz petih različnih plasti

Dr. Mather, ki je profesor geologije na Harvard univerzi, je v svojem referatu podal vse predstavljajo rastoče breme na narod v obč. Dr. Carney Landis in dr. James Page s Columbia univerze, sta poročala, da je en odstotek in pol vseh odraslih prebivalcev dežele pričazetih do duševne obolelosti v večji ali manjši stopnji, in da pride čas, ko bodo bolezni na umu vsaj začasno onesposobile do deset odstotkov celotnega prebivalstva.

Poročilo določavlja, da ni nobena plemenska ali verska skupina bolj podvržena mentalnim boleznim kot ostale, in tudi kraj, kjer nekdo živi, nima vpliva na duševno zdravje. Toda domnevajo, da mentalne bolezni naraščajo ni pravilna, temveč tako se le zdi, ker se danes več dela na tem, da se bolnike spravi v zavode in skuša ozdraviti kot pa prejšnje čase.

Pol milijona na duhu bolnih v zavodih

V javnih in privatnih zavodih te dežele se danes nahaja pol milijona duševno bolnih ljudi, ampak razpoložljiva sredstva še zdaleka ne zadostujejo potrebi, kar je v prvi vrsti krivda političarjev, ki nimajo pojma o resnosti problema. Ampak ne gre le za to, da se dobri denar za oskrbo bolnikov, ki jo potrebujejo, je izjavil dr. C. Macie Campbell, ravnatelj psihopatične bolnišnice v Bostonu, temveč potrebno je predvsem javnost v obči poučiti, kaj bolezni na duhu pomenijo za celoto. Mentalna higijena je široko potrebljena, rekel dr. Campbell, kajti ne bavi se le z nekaterimi dognanimi in znanimi boleznimi, temveč z osebnim ravnotežjem in družabno prilagodljivostjo posameznika.

Dr. Horatio M. Pollock od new-yorskega državnega departmента za duševno higijeno je poročal, da letna ekonomika izguba, izvirajoča iz mentalnih bolezni, znača \$331,591,000, neki drugi strokovnjak pa je poročal, da letni stroški oskrbe, v kolikor se jih da negotoviti, za umobolno, znašajo okrog \$180,000.

Mati zemlja se "redi"

Dr. Kirtley F. Mather je po-tegniti kvišku eno oklene, med-

pripravljava nov zakon, s katerim se bo vso to nepremično premoženje cerkev razlastilo v korist države, češ, da cerkev ne potrebuje nepremičnega premoženja in da to stanje zlasti škoduje nemškemu narodu in njegovemu narodnemu gospodarstvu.

Vatikansko glasilo "Osservatore Romano" poroča, da pripravljajo v Nemčiji protikatoliški zakon, s katerim se naj onemogoči verska propaganda, nabiranje prispevkov za cerkev in redovnike. Stiki med nemškimi škofi in papežem pa bodo mogoci le preko nemškega zunanjega ministra.

tem ko druga noga počiva. Po 16 tednih dela gibe kakor bi plaval, pri čemur mu služita trebuh in spodnji del prsi za oporo. Potom nadaljnega razvoja je koncem 32 tednov sposoben plaziti se nazaj, koncem 34 tednov pa tudi naprej. Potem sledi razvoj raznih drugih mišic, in po 58 tednih je sposoben stati na nobah brez opore.

Razne druge zanimivosti

Neki psiholog je poročal, da imajo ženske lepše in bujnejše sanje kot moški, ampak ženske bolj pogosto "tlači mora" (sledica slabe prebave ali slabih živev) kot pa moške.

Ostanek emocičnih mikroskopičnih živalic, katere se je našlo deset četrtih pod morskim dnem, dajejo misli, da se vremenske prilike na zemlji tekom zadnjih 150 tisoč let niso spremene.

Dr. Revelle iz Californijske univerze je poročal, da narava gradi nove oljne rezerve v bližini californijske obale.

Dr. Haven Emerson iz Columbia univerze je poročal, da je politika diktatorskih dežel najbrže odgovorna za del duševnih bolezni, in istotako tudi današnje kaotične industrijske razmere, ki so v bistvu divjaške, ker uničujejo tako človeške kot materialne vrednote.

Zastopnik vladne zdravstvene službe je poročal, da mladina zahteva več pouka o spolu v sočlah, da pa starši temu nasprotujejo.

Ideja, da so bili ljudje v civilizirani dobi bolj zdrav kot pa danes, je bajka. Resnica je, da je povprečna starost primitivnega človeka ni znašala več kot 35 let, je izjavil dr. W. M. Krogman s Chicagske univerze, in proučevanje kosti prvotnih Amerikancev je tudi odprtlo, da so umirali za rakom, kamnom v ledvicah in mehurju, in raznimi infekcijami, o katerih se misli, da mučijo le ljudi v civilizirani družbi.

Ideja, da so bili ljudje v civilizirani dobi bolj zdrav kot pa danes, je bajka. Resnica je, da je povprečna starost primitivnega človeka ni znašala več kot 35 let, je izjavil dr. W. M. Krogman s Chicagske univerze, in proučevanje kosti prvotnih Amerikancev je tudi odprtlo, da so umirali za rakom, kamnom v ledvicah in mehurju, in raznimi infekcijami, o katerih se misli, da mučijo le ljudi v civilizirani družbi.

Boj proti povratku srednjega veka

Znanstveniki, ki študirajo obnašanje in razum človeka, morajo s svojim delom pogumno nadaljevati, ako hočejo prehiteti sile, katere nas skušajo danes pahniti nazaj v srednji vek, je izjavil dr. Harry Stack Sullivan, predsednik William Alanson White psihiatrične ustanove v Washingtonu, D. C. "Dospeli smo daleč od dni, ki se danes zoperajo v Evropi, ko je moral vsakdo verovati in delato v tistem mestu Mr. Makše. Tole se je prigodilo za božič v naselju.

Materam se često zdi, da otrok slabo napreduje ali da celo nazaduje, ampak resnica je baš obratna, kajti kadar otrok dozidevno nazaduje, v resnicu dobiti kontrolo nad seboj. Vedeti je namreč treba, da je razvojni proces dvojne vrste. Glavne stopnje razvoja povprečnega otroka tekoča leta so slednje:

Koncem prvega tedna otrok sumpoma približuje obe nogi in roki. Koncem četrtega tedna se gre ne simetrično. Ob koncu osmega tedna je sposoben po-

pripravljajo nov zakon, s katerim se bo vso to nepremično premoženje cerkev razlastilo v korist države, češ, da cerkev ne potrebuje nepremičnega premoženja in da to stanje zlasti škoduje nemškemu narodu in njegovemu narodnemu gospodarstvu.

"Napredek"

ENA IZ NEMCIJE

Najnovješja anti-nacijska zgodba, ki kroži v Londonu, se tiče nekega pijačanca, ki je bil aferiran, ker je rekel, da je general Goering "Schweinhund." Moral se je zagovarjati pred sodnijo ter bil spoznani krivim treh prestopkov: 1. da je bil pijačan in s tem kalil javni mir. 2. da se je nedostojno izrazil o uradni osebi. 3. da je ogrožal varnost države s tem, da je odkril uradno tajnost.

ŠKRAT

bini; neki farmar je pripeljal ovce, ducatov jajc, pa jih ni mogel prodati, računal jih je po 35 centov, potem kupila vse po 35 centov, potem kupila vse po 18 centov, v pol ure. Vse to je kupčija, ki ima denar.

Joe Pograd

DAVEY POMILOSTIL AUTLA

COLUMBUS, O., 6. januarja

— Martin Davey je danes pomilostil Ivana R. Aulta, ravatelja državnih cest, ki je pred poroto v Knox okraju spoznal za krivega, da je pobiral med civil service delavci pravne spevke za Daveyevo kampanjo. Davey ga je pomilostil že 24 ur zatem, ko je bil Ault obojen.

Ault je bil obojen na \$300 globe in na suspendirano zaporo za 30 dni. Governer je izjavil, da ga je zato pomilostil ker je bila obodsba "politična persekcija."

MEHIŠKA ZASTAVA — BRIVSKA OTIRACA

LOS ANGELES, 6. januarja

— Iz mehiških vod je sinoči priplul japonski ribiški parni, Tycyo Maru No. 6, nakar je še na njegov krov krov mehiški lovski v ribarski varden Francisc Diaz Salcido.

Tamkaj je videl okoli vrata nekega japonskega pomorščaka, ki ga je njegov tovariš stvaril, da je medved spodrsnil. Nekega lepega dne gre eden izmed grofov na špancer po gozdov med koščatimi smrekami, kar naenkrat za sumi in pride ven velik medved. O joj, zverina! Grof začne bežati, kar more, beži, beži, se obrne nazaj in vidi, da je medved spodrsnil. Beži še dalej in se zopet ozre, medved je zopet spodrsnil, tako da mu je srečno ušel. Pride domov, pripoveduje svojemu tovariju zgodbo. Tovariš mu je rekel, če bi bil jaz videl medveda, bi ga imel polne hlače in še več. Pa mu on reče, saj sem jaz tudi, zakaj pa misliš, da je medved spodrsnil? Kaj če bi bilo to zopet ozre? Kaj če bi bil tole v West Parku in če bi bil na tem mestu Mr. Makše. Tole se je prigodilo za božič v naselju.

Zanimive vesti iz stare domovine

Izpremembe v kabinetu

Požari gospodarje

Po zadnjih volitvah je jugovenski ministrski predsednik Jožanovič ponudil knezu Pavlovoj ostavko, toda knez Pavel mu je takoj poveril naloge stave novega kabineta. Najnajša izprememba v novem kabinetu je, da je iz istega izbran dr. Anton Korošec, do danju notranji minister. Na njegovo mesto je imenovan bivši vojvodskega prefekt Milan Acinot. Slovenski minister brez urfetja dr. Miha Krek je bil imenovan za ministra javnih del. Kabinetu so bile izvršene še neke izpremembe.

Turisti iz Amerike

Jadranska letovišča v Jugovojavi pričakujejo v prihodnji sezoni obilen poset ameriških turistov. Na Šušak so nedavno ispeljali zastopniki turističnih avdov iz Chicaga in drugih severnoameriških mest ter z upravnimi raznimi hotelov sklenili pogodbne za oskrbo ameriških turistov v prihodnji sezoni. Prvi tisti pridejo na Jadran že v začetku aprila.

Prišla unireti domov

Na mestnem pokopališču v Luki so dne 9. decembra pokopali gospa Pavlo Bernik, ki je bila prišla iz Windsorske Canadi domov, v upanju, da skravni od hude bolezni. Zdravski so storili vse, kar je bilo v prilastiju, če bodo izpolnili vse možnosti, toda živiljenja jih ni mogli ohraniti. Njen možčasip Bernik in njena dva sinova v Canadi bodo zaman čakali na njen povrat. Bernikova je doma iz znane Kajbetove hibnacije v Podpolterci.

Dobre cene hmelja
Zaloge hmelja v Savinjski dolini so že skoraj čisto razprodani. Zadnje cene se je hmelj prodajal po 32 do 35 dinarjev za gram. V primeri z Vojvodino in češkoslovaško je savinjski hmelj imel letos zelo ugodne cene, in to največ zaradi lepe zelenje barve, ki je prvi pogoj za dobro prodajo.

Ošpice se širijo
V Ljubljani in vsej okolici so v zadnjih dveh mesecih tako izširile ošpice, da skoraj ni več panja za hitro zaježitev. Težko obvarovati pred infekcijo raztroške zavode, bolnica pa je vse more več izolirati a ošpicah bolnih otrok.

ARENA
10.-14. jan. Samo pet večerov
SONJA HENIE
s svojo novo 1939 predstavo
Hollywood Ice Revue
Cene: \$1.10, \$1.65, \$2.20 in Rink-side \$3.30. Naprodaj: Arena Box Office in Bond's Clothes, 419 Euclid Ave.

VLOGE
v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vioge

Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEND. 567

OGLAŠAJTE V —
“ENAKOPRAVNOSTI”

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Društveni KOLEDAR

JANUARY

11. februarja 1939, sobota — Društvo "Soča", štev. 26, S. D. Z. priredi svojo letno veselico v Češki simi Sokol dvorani na 4314 Clark Ave.
14. januarja, sobota — Dr. Cleveland, štev. 126, S. N. P. J., ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
15. januarja, nedelja — Mlad. zbor "Slavčki", koncert v S. N. Domu na St. Clair Ave.
21. januarja, sobota — Inter-Lodge liga, ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
21. januarja, sobota — Ples dr. "Loška Dolina" v Knausovi dvorani.
21. januarja — Pevski zbor "Adria" ples v Društvenem domu na Recher Ave.
22. januarja, nedelja — Dram. društvo "Ivan Cankar", predstava v Slovenskem narodnem Domu na St. Clair Ave.
28. januarja, sobota — Pevski zbor Samostojna "Zarja", — ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
29. januarja, nedelja — Workmen Sick Benefit Soc., koncert v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave.
29. januarja, nedelja — Koncert mladinskega zobra "Kanarčki" v Slovenski delavški dvorani na Prince Ave.

Izgubil se je

V oklici E. 200 St. in Arrowhead Ave. se je zgubil rujav pes po imenu "Brownie". Kdor ga je našel, ga naj vrne lastniku, Frank Iavec, 19805 Arrowhead Ave.

V najem se odda

Odda se lepo stanovanje, 4 sode, vse udobnosti. Pripravno za novoporočence ali družino brez otrok. Vpraša se na 996 E. 29 Street, ali pokličite HEnder-son 5794.

Pozor delničarji North American Bank Co.

Prejela sem pismo od zanesljive osebe, da je skrajni čas, da kaj naredimo za preobrat za našo banko, da bo začela poslovali kakor vse druge poslujejo. Zato ker vem, da vsak težko pričakuje kdaj bomo dobili naš težko zasluzeni denar, vas prosim, da stopite z nami v akcijo, vse, kateri imate proxy. Ako jih niste še oddali to storite takoj, ali pa se zglastite pri meni za nasvet. S spoštovanjem, Mrs. Mary Stanovnik, 6209 Bonita Ave.

**SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM ...**

‘Enakopravnosti’

FEBRUARY

4. februarja sobota — Dr. Francis Prešeren, štev. 17, SDZ, ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
4. februarja, sobota — Zabavni večer priredijo Collinwoodsko Slovenke, št. 22, SDZ v Slovenskem narodnem domu na Holmes Ave.
5. februarja, nedelja — Wrong Club ples v Slov. nar. domu, na St. Clair.
10. februarja, petek — White Motor Union Local 32, ples v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.
11. februarja, sobota — Društvo Kristusa Kralja, ples v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.
11. februarja, sobota — Skupina društva fare sv. Vida, ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
12. februarja, nedelja — Dram. društvo "Ivan Cankar", predstava v Progresivne Slovenke ob priliki 5 letne ustanovitve, v SDD na Waterloo Road.
12. februarja — Koncert in igra Mladinskega zobra na Holmes Ave. v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
17. februarja, petek — Sunny Ray's Orch., ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
18. februarja, sobota — Ženski klub Slov. doma na Holmes Ave. priredi maškeradno veselico v zgornji dvorani Slovenskega doma na Holmes Avenue.
18. februarja, sobota — Rambling Knights, ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
18. februarja — Hiša Kralja Davida in Progresivne Slovenke, št. 3, srujakova večerja v Društvenem Domu na Recher Ave.
19. februarja, nedelja — Inter-Lodge liga, ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
25. februarja, sobota — Dr. sv. Katarine, št. 29, ZSS, ples v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.
26. februarja, nedelja — Dram. društvo "Ivan Cankar", igra, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

APRIL

22. aprila, sobota — Koncert mladinskega pevskega zobra v S. D. Domu na Waterloo Rd.
29. aprila — 10-letnica ženskega odseka Slovenske Zadruge, včeraj in plesom v Slovenskem delavškem domu na Waterloo Rd. Igra The Melody Club.

JUNE

- 3.-4. junija — prireditv Klub Društvena doma v Društvenem domu na Recher Ave.
5. junija — Piknik priredi "Jadrana" na Močilnikovi farmi
18. junija — Piknik priredi dr. "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu, Bradley Rd.

JULY

23. julija — Piknik priredi Brooklynski Slovenci, št. 48, SDZ na Zornovih prostorih, Bradley Rd.

Asthma Cause Fought in 3 Minutes

By dissolving and removing mucus or phlegm that causes straining, choking, rattling, coughing, pain, etc. Mendaco removes the cause of your asthma. No smokes, no doses, no injections. Absolutely tasteless. Starts work in 3 minutes. Safe for children. Helps you feel younger, stronger, and eat anything. Guaranteed completely satisfactory or money back. If your druggist is out ask him to order Mendaco for you. Don't suffer another day. The guarantee protects you.

LISTERINE
THE PROVED TREATMENT FOR DANDRUFF

The 7 Kraft Cheese Spreads
now in new-design Swankyswig glasses!

• Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

• Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help. Nature calms your stricken nerves, tones up your system, and helps relieve distress from female ills and disorders.

Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY.

without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting their good health.

For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "miling thru" trying ordeals.

Why not let it help YOU?

Good Housekeeping RECOMMENDED

Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound

Richard Voss:

PAVEL IN JUDITA

ROMAN

NEUTESENE LJUBEZNI

Pater Pavel je molčal.

S hriпavim glasom je fant nadaljeval:

"Ali jo mislite pokopati kar brez zvonjenja in molitve? ... Gospa mora biti po krščansko pokopana ali pa —"

Zdaj je dobil izpravevalec odgovor:

"Misliš bi si, da me poznaš. Vi vsi me poznate. Siliti se ne dam z ničemer in od nikogar. Tvoja rajna gospodarica bo imela pogreb, kakršnega ji bom jaz dovolil. Jaz ji bom pa dovolil takšnega, kakor se bo meni prav zdelo ... Zdaj mi pa pojdi s poti!"

Groče je zaklical hlapec mrtve kraljevske žene: "Krščanski pogreb ali pa — varujte se, duhovni gospod!"

Zdaj je stopil v stran.

Pater Pavel je šel dalje. Gledal je okoli sebe, videl in opazil vse. Drzno gorsko cesto, ki je po njej hodil, je napravila Judita Platterjeva v kraju, kjer so bile prej samo pastirske poti in steze za divjačino. To polje, kjer je pod izginjanjočim snegom bohotno poganjala mlada setev, je bilo še nedavno podijvana goščava in one daljne trate, globoko spodaj, močvirje.

Tako je "brezbožna" kraljevska gospa svoje življenje zaznamevala v knjigi božje prirode s pisavo, ki bo še po rodrovih pričala o delu njenega življenja. Kaj je uporni fant od njega zahteval? ... Naj bi dovolil Juditi Platterjevi krščanski pogreb in naj bi pustil, da bodo zraven zvonovi zvonili. Ne mora kakšen grob ob pokopališkem zidu, ne kakšno 'luknjo' ... Zdaj ne bi pri njenem pogrebu zvonili?

Zato!

Ta kmet Martin je torej tudi vedel, da se je —. In on, pater Pavel, je misil, da več razen Boga in rajnice le on. Toda hlapec Martin ne bo svoje gospodarice za vse zlato na svetu izdal: še čez grob bo ostal zvest svoji mrtvi gospodarici.

Ali bi bilo njej sami kaj do krščanskega pogreba? Niti najmanj! Ona ne bi prav nič prikrivala, da je šla sama v smrt. Tudi luknja ob pokopališkem zidu bi ji bila postranska reč.

Že prastara navada je bila, da so pokopali samomorilca ob pokopališkem zidu, brez duhovnika in zvonjenja. Vsaka stara navada pa je bila sveta. Ljudstvo se je oklepalno svojih starih navad kakor svojih svetinj. Ni pustilo, da bi se jih kdo dotikal, prav nihče. Tudi ne njegovi duhovniki. Pater Pavel bi moral torej ljudstvo preslepariti, če bi hotel dati mrtvi kraljevski ženi krščanski pogreb. Ali bi vzel rajnica duhovnikovo lažnase?

Ne!

Se zmeraj drži superiorjeva pot po poljanah, poljih in gozdovih, ki so še del dolomitske kmetije. Ta pa je že daleč za njim, nad njim. Ce je obstal in se ozrl nazaj, so se mu lesketale bele stene velike kmetije v solnčnem soju, z višave naproti.

Tik za njimi so se kopile Kraljevske stene pod nebo, razlegla se je široka kopa Dolomitov v vsej svoji strašni močnosti: do neba visoki skalnatni zidovi, kjer se še sneg ni mogel prijeti, polni prepadow in škrbin, tu pepelnato sivi in črni, tam smaragdno zeleni in aurno višnjevi, ali svetlo rumeni, ali kravovo rdeči, ali škrlatno rjava, igra barv, barvna opojnost kamena, divja domišljija gorskega boga. In sredi plamenče lepote skalnate pokrajine se je višnjevo svetlikal temni kristal mogočnega ledeničnika, razprostiralno se so belo in mehko, lesketajoče se in iskreče se snežna polja, odkoder so štrele navzgor dolomitske škrbine, druga za drugo, neukrotljiva kroza te veličastne prirode.

(Dalje prihodno)

Ali je danes tudi nanj kaj misila? Misila na to, kako je le malo manjkalo, da bi mu bila dala svojo dušo; kako je le malo manjkalo in čutila bi bila, da je njen upor zlomljen ... Kako bi le moglo biti to, če bi bil danes, proti večeru napravil dolgo pot iz samostana do dolomitske hiše; kako bi le moglo biti, če bi ga bila gor sprejela? Kaj bi ji bil danes najprej rekел?

"To noč se mi je sanjalo, da si včeraj umrla, da si si sama vzela življenje — zaradi mene. Zakaj ti in jaz, midva morava biti vendar eno! Vsaj najini duši. Dovolj dolgo sta bili najini duši ločeni."

Ce bi zdaj stala iznenada pred njim; živa! Kako bi le to

va brážda Valov, ki je pri planitem ustvarjanju okamenela, se je kopila do neba. Pod belimi grebeni pene in peščenim čarom valov tega neizmernega skalnatega morja so se vlekli temne brazde kotlin, ki so jih robili visoki borovi gozdovi.

Zdaj je pot zavila. V ozki soteski se je penila in bučala voda mladega gorskega hudournika. Nad njim, na navpično padajoči skalnati steni, sivo, starevsko samostansko zidovje z vitkim zvonikom samostanske cerkve, in okoli božje hiše črnokaste lesene koče majhne, daleč od sveta ležeče vasi, sredi dolomitskih krasot.

Takoj, ko je pater Pavel zapustil deželo kraljevske žene, sta se pot in gozd izpremenila. Toda tudi to, kar je bilo še v bližini njenega posestva, je kazalo plodove njenega delavnega življenja.

Pot je bila še za silo in v gozdovih so se še videli sledovi pametnega gospodarstva. Čim bolj pa se je duhovni gospod odmakal od zemlja dolomitske kmetije, tem bolj zapuščena je bila cesta, tem bolj podivjani gozdovi.

Kjer so posekali mlado, zdrovo drevo ali pa kjer je gnilo mogočno drevo, ki ga je vihar zlomil, je superior obstal in si misil:

"Tega ona na svojem posestvu ne bi bila trpela. In tako strašna je ta pot! Ce bi bila še živa in bi to videla, bi poslala svoje hlapce, da bi popravili slabba mesta. Kmalu pa se bo na vsem poznalo, da je mrtva."

Časih je srečal med potjo drvarja ali pa hribovskega kmeta. Može so obstajali, pozdravljalni prečastitega in vsakdo je dejal:

"Gotovo ste bili gori v kraljevski hiši pri mrtvi ženi, duhovni gospod. Nje je škoda. Take ne bo več. Bog ji daj večni mir!"

In vsakomur je pater Pavel odgovoril:

"Seveda sem bil gori pri mrtvi ženi. Te je res škoda. Hvala vam ... "

Trdemu možu je bilo pri srcu, da bi se moral vsakomur, kdor je želel rajnici dobro, poseljeb zahvaliti. Ponosni duhovnik bi bil najrajsi stisnil roko vsakomur, kdor je ves žalosten izrekel njeni ime.

Kaj je iz njega napravila, kar je bila mrtva? In to v kratki pomladanski noči! ..

Zdaj je prišel pater Pavel do dne doline in je bil že skoraj tik pri vasi. Otroci so se ga bali. Če pri pogledu na visoko, ukazovalno postavito v temni menički kuti niso mogli več ob pravem času pobegnili ali pa se skrili, so se približali prečasitemu s skritim uporom, da bi plašno segli za njegovo roko. Toda navadno je možak, ki je hitro hodil, otroke neprizazno zapolid. Ni poznal občutja, ki prikleva otroke; in samo ce se je na svojih mnogih samotnih potovanjih po dolini in gorah kdaj izgubil v globokem premišljanju, je pustil brez misli, da mu je gorska mladina dajala svoj davek.

(Dalje prihodno)

**Oglasajte v —
"Enakopravnosti"****(1) TA KUPON**

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

Čitateljem Enakopravnosti se zopet nudi izredna prilika dobiti krasni set

110 KOSOV VERMILION ROSE POSODO ...

★ Ko smo prvič pričeli dajati namizno posodo s kuponi v listu, je bil odziv tako velik, da ko smo prenehali s kuponi je bilo vedno vprašanje, kdaj bomo zopet pričeli?

Sedaj vam zopet nudimo krasno posodo...

namizno opremo ki bo delala kras vsaki mizi... še lepša kot zadnja... lepo dekorirana s 22-karatnim zlatom in s krasno rozo v sredi. Čudili se boste, kako se mora dati ta posoda s kuponi ki bodo odsedaj redno v listu.

Hranite kupone v listu in dobili boste set ravni, tak kot je naslikan, ali kot je razstavljen v našem izložbenem oknu.

Tako si naberete lahko posodo, perfektno v vsakem oziru, za 12 oseb.

Pričnite hraniti kupone danes. Tu je način po katerem lahko dobite to posodo:

Vsaki dan, s današnjim dnem, bomo priobčevali kupon, kot je vspodaj. Vsaki dan bo imel različno številko. Ko imate šest kuponov, po številkah od ene do šest, jih prinesite v naš urad, in s 49 centi, jih zamenjate za gotovo skupino posode, kot bo vsaki teden naslikana pri kuponu. Naprimer: ta teden dobite tri krožnike za meso, kot so naslikani pri kuponu. To se bo nadaljevalo, da dobite celi set, 110 kosov.

RAZLIČNI PREDMETI SE BODO NUDILI VSAKI TEDEN

